

Szerkesztői iroda:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
bőve a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatok.

Csak bérmentes leveleket
fogadunk el.

Semmit sem közlünk, ha
nem tudjuk, kitől jön.

Megjelenik minden vasárnap.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A vidéki színészet érdekeit képviselő hetilap

A kassai színügyi választmány hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
bőve az előfizetési díjak
küldendők.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre... 6 frt — kr.
Fél évre... 3 frt — kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két óra... 1 frt — kr.
Egy óra... — frt 50 kr.

Előfizetések bármely nap-
tól elfogadhatók.
Nyílt-tér soronként 15 kr.,
nyílttéri díjak előre fizetendők.

A soproni színügyről.

Már évek előtt megindult a mozgalom, hogy a város számot tevő magyar intelligenciájának jogos és méltányos óhaja teljesebbé menjen, a színivadnak olyatén reformálását illetőleg, hogy t. i. a magyar színészet ne csak mint vendég akkor nyerjen bebecsültást, midőn már a német téli színivad hat hónapon át, a közönség anyagi erejét fölemésztette, és a tavasszal beköszöntő szép idő pedig az emberek a falak közül a természet szabad ege alá csalogatja, hanem a hosszú téli estéken át, melyek a legalkalmasabbak a színház látogatására, legyen nyitva a művészet csarnoka a magyar muzsának, melynek városunkban kettős hivatása és jelentősége van, egyrészt terjeszteni a nemzeti nyelvet, másrészt pedig előmozdítani az általános műveltséget.

Az ügy jelenleg már az előkészítés stadiumában van, mert Pozsony városa azt az átiratot, hogy e két város egyesüljön, és szini ivadját olyképen ossza be, hogy egyik fele a magyar, a másik pedig a német színészetnek engedtesse át, lelkesen fogadta és maga részéről is küldött ki egy bizottságot, mely a legrövidebb idő alatt, a Sopron városa által kiküldött bizottsággal közös ülést fog tartani.

Igy állván a dolgok, beköszönt Mártonfi Pál vidéki magyar szinüzgató kérelmével. Ő kész előadásokat tartani párhuzamosan a német előadásokkal, csak kapjon erre engedélyt és alkalmas helyiséget.

A tanács összeül, gondolkozik, habozik, végre is a kérvényt kiadja a színügyi bizottságnak.

E közben a kérdést megbeszéljük itt is ott is. Egyik nézet elutasítandónak véli az igazgatót, mert a színháznak, mely jelenleg német színészetnek van átadva, esetleg konkurencziát csinálhatna, megosztaná az amugy is csekély közönséget; a másik éppen ellenkezőleg úgy nyilatkozik, hogy nem lehet a kérelmet megtagadni, mert akkor az eddig német hirben álló Sopron még rosszabb színben tűnik föl a haza előtt.

A helybeli német sajtó egyik közlönye az „Oedenburger Zeitung“ az engedély megadása mellett van, a másik az „Oed. Bote“ pedig ezt csak bizonyos művészeti föltételekhez köti. Elismerek azonban, hogy ama kívánalom, melyszerint a téli színivad a magyar és német muzsa között legalább is megosztassék, nemcsak méltányos, hanem természetes is, sőt az „Oed. Zeitung“ egyenesen kimondja, hogy az intelligencia városunkban magyar.

E nyilatkozatokat igen szívesen olvastuk, vajha megmaradna e véleményük t. laptársainknak állandóan és változatlanul, úgy igen lekötöztetetté tennék irányukban a magyar nemzeti ügyet városunkban.

De szóljunk most mi már a szini kérdésről, és ennek kapcsán Mártonfi ur kérvényéről.

Városunkban mindenekelőtt csak oly szinüzgató tarthatja fön magát, mely a legjobb erők fölött rendelkezik, ugy a szaváló, mint az éneklő színészet köréből. A rossz társaságnak el kell pusztulnia, mert a finomabb izlés és fokozódottabb igények, azt támogatni nem fogják. Ezen föltételeket kell a magyar szinüzgató elöl is megszabnunk, ezekből egy hajszályt sem engedhetünk.

De, nemcsak jó színészek szükségesek a jó színházhoz, hanem kell oda még tapintatos és képzett igazgatóság, gazdag műsor, változatos műsorozat, jó kar és még jó karmester és zenekar.

Súlyos föltételek, de a sikernek sine qua non-jai.

Mérjük most már ehhez Mártonfi kisdé vándortársulatát, mely még a vidéki mezővárosi igényeket sem képes teljesen kielégíteni, ugy nem lesz nehéz az ítéletet kimondani.

Oly társulat, mint Mártonfi-é a városba, mely legjobb magyar szinüzgatóknak, köztük a jeles győri társulat, összehangzó művészi játékát elvezethette, nem jöhet. Jövetéle a nemzeti ügyre nem előny, hanem csak hátrány.

Mártonfi és társulata, ugy mint van, ily fontos kérdésnek megoldására gyöngye, már pedig dadalmas harezot csak jó katonákkal és még jobb vezénnyel lehet megvívni.

A kérdés elől többé kitérni nem lehet, nem szabad. Színházunk csak egy évre adatott ki, és a német muzsa, mely jelenleg városunkban működik, éppen nem olyan, mely képes volna magasabb igényeknek megfelelni.

A kiküldöttek siessenek a tárgyalások megkezdésével, hogy még jókor lehessen pályázatot hirdetni.

Mi azt hisszük, hogy az ivad megosztása Pozsonynyal kötendő kölcsönös szerződés alapján olyképen, hogy mindkét városnak egy magyar és egy német igazgatója legyen, könnyen keresztülvihető és ezt a viszonyiak is készséggel elfogadják a miért az ottani magyarság bizonyára erősen sikra is fog szállani,

De tegyük föl azt, — ámbár hinni nem akarjuk, — hogy még az 1883—1884-iki évadra az egység nem volna megköthető. Quid tunc? Akkor Sopron városának hazafias kötelessége leend a következő téli színivadra a színházat egy jól szervezett elsőrangú magyar társulatnak kiadnia. Ez fönnállhat télen át, mert a színházba járó német ajku polgárság is támogatni fogja, először hazafiaságból, másodsor azért, mert inkább meggy jó magyar, mint rossz német színházba és harmadszor pedig megszokásból, mert télen szeret színházba járni,

Elvégre is jó téli magyar társulat mely esetleg az évad egy részét Szombathelyen is tölthetné, könnyen volna szervezhető és egybeállítható.

Az itteni magyarság, még egyszer hangsúlyozzuk, nyugodtan várja a meginduló tárgyalásoktól, hogy jogos igényének megfelelő megoldást nyer az ügy akár Pozsonynyal, akár nélkül. De ha mégis akként fordulna a dolog, hogy esalódnék, még akkor sem szabad elesüggednie. Akkor is tudni fogja kötelességét. Majd fog akkor keresni módot arra, hogy akadjon egy Mártonfi, kinek azonban jeles társulatot kell egybeszerezni, hogy erre hivatkozva, folyamodjék a városhoz, hogy esetleg a német színházzal párhuzamosan működjék, valamely alkalmas helyiségben. És ekkor nem fogják megtagadhatni a kérelmet sem a tanács, sem a köztörvényhatósági bizottság, mert jól, tudniuk akkor, hogy van egy magyar kormány is, mely tudja miként kellene cselekednie. És ekkor bekövetkeznék az, mit az „Oed. Zeitung“ irt, hogy a magyar a magyar színházba, a német a németbe járna.

Előbb azonban be nem következhetik, és kívánjuk, hogy egyelőre ilyképen be se is következzenek.

Elmondjuk véleményünket nyíltan, őszintén, minden utógondolat és mellékes tekintet nélkül.

Mi magyarok egyelőre a jelzett megosztás mellett vagyunk a paritas elvén, ha ez most bármi okból nem sikerülhetne, ugy kérjük, hogy a következő téli évadra a város a színházat egy kitünően szervezett magyar szinüzgatóknak adja át. Jeleztük végül azt az álláspontot is, melyet a nem várt teljes elmellőzés parancsolna reánk.

Dr. Baán Endre,
a „Sopron“ szerkesztője.

A m. színész-egyesület központi igazgató tanácsától.

A m. színészegyesület t. tagjaihoz!

A magyar színész-egyesület központi igazgató tanácsa, a színészegyesület alapszabályait szem előtt tartva, ezen szabályok XVI. fejezete C) sza-

kasának 15-ik, 16-ik, és 17-ik §§-aihoz képest, a központi iroda szervezetére nézve, egy javaslatot készített el.*)

Ezen javaslatot előbb egy — helybeli és vidéki tanácsagokból kiküldött — hét-tagu bizottság, azután a központi igazgató tanács tárgyalta és fogadta el jelen alakjában, miről az eredeti példánynak az igazgató tanács elnöke és egyik alelnöke által történt aláírása tanuskodik.

Midőn e javaslatot egyesületünk t. tagjainak megküldjük, fölkérjük egyszersmind a t. tagokat, hogy azt mint a legközelebbi közgyűlésnek legfontosabb tárgyát, behatóan tanulmányozni sziveskedjenek. A folyó évi közgyűlés deczember hó 12-én és az azt követő napokon fog megtartani; miről egyébiránt a t. tagok külön körlevélben is értesítettni fogunk.

Kelt Budapestben, a m. színész-egyesület központi igazgató tanácsának 1882. évi november hó 14-én tartott üléséből.

Feleki Miklós s. k.
elnök.

Ditrói Mór s. k.
id. titkár.

Fővárosi hírek.

— **A színész-kongresszus.** A magyar színész-egyesület központi igazgató tanács, f. hó 14-én tartott ülésében elhatározta, hogy az idei szin-kongresszus deczember 12-ik és következő napjain fog megtartatni. Az előleges értekezlet, decz. 11-én este lesz.

— **Felekyné jubileumához.** A „pesti magyar hölgyek“ szép emlékművet készíttetnek Felekyné számára 25 éves jubileuma alkalmából. Ez gyönyörű művű értékes jardiniere lesz ezüstből, fekete márványtalpon és a művészeteket ábrázoló allegorikus alakokkal. Az emléktárgyat egy küldöttség fogja átnyújtani a művészuonek.

Vidéki hírek.

— **Kitüntetés.** Nagyságos Weisz Vilmos kassai székese gyházi idősb mesterkanonoknak és püspöki iroda igazgatónak, királyunk ő felsége, a bold szűz Máriáról czimzett széplaki czimzetes apátságot adományozta. — A kitüntetett, ki a magyar színészet lelkes barátja, pártfogója s lapunknak is törzselőfizetője, fogadja ez alkalomból a mi őszinte szerezkesivanatunkat is.

— **Az arad-nagyvárad szinügyi szövetség felbomlása** czimmel a kolozsvári „Ellenzék“ a napokban valótlan híreket bocsátott világgá. Azt írja a többek közt, hogy az aradi színház tajjai jövő nyárára nem fognak Nagyváradra átrándulni, mivel az utóbbi saison alatt is nagy deficizzel küzdöttek. E hír azonban teljesen valótlan, melyet illetékes helyről már meg is czáfoltak.

— **Esküvő.** Papp L a u r a, a vidék egyik kedvelt elsőrendű drámai szende színésznője, lemondott a szinipályáról s közelébb tartá esküvőjét Gabovics Sándor, orosházi jegyzővel, Orosházán. Tartós boldogságot és meglegedést kívánunk!

— **Szabadkán,** a „Bácskai Ellenőr“ és a „Szabadkai Közlöny“ a legnagyobb elismeréssel írnak Gerőfy társulatáról. Így például a „Szabadkai Közlöny“ ezt írja: „Szinüzgatónk embere a szavának, a mit a saison elején ígert, azt meg is tartja. A műsor változatos, az ensemble szinpadunkon soha sem tapasztalt, a szereplő színészek jó kedvvel s igyekezettel játszanak, az egész színházon meglátszik, hogy egy szakértő egyén kezeibe van sorsa letéve, sőt azt is örömmel tapasztaltuk, hogy a napi sajtó lelkes felhívása sem maradt hatás nélkül, amennyiben igazgatónk f. hó 4-én egy kitünően sikerült Shakespeare estét rendezett Arany emlékszóbra javára. Az első bérlet, illetőleg az első husz előadással nagyon meg-

*) E javaslatot egész terjedelmében jövő számunkban fogjuk közölni. Szerk.

lehet elégedve közönségünk s reméljük, hogy e meglepedést Geröfy ur továbbra is ki fogja érdemelni. A második bérlet várakozáson felül sikerült. A havi bérlet majdnem 3000 ft. — Akadt egy uri ember Szabadkán, a ki megróttá Geröfyt a lapokban azért, mert Arany János szobrára tartott előadás jövedelméből csak 30 frtot küldött a szoborbizottsághoz, holott az előadás bérletben tartatott. Hanem erre aztán a „Szab. Közlöny“ és a „Bácskai Ellenőr“ megmagyarázzák az illető semita uri embernek, hogy mi a tisztesség. S megkérdik tőle, hogy hát ő mennyit áldozott Arany-szobrára?

— A székesfehérvári színpártoló egyesület választmánya lelkes felhívást bocsátott ki, melyben felhívja a város közönségét, a színielőadások nagyobb mérvű látogatására és a bérletsben való tömegesebb részvételre. A választmány a bérlet gyűjtésnél segédkezet nyújt a színiigazgatónak, kivél folyvást érintkezik az előadandó darabok iránt; eddigi csekély jövedelméből is új darabokat szerez be s azokat ingyen engedti át az igazgatónak. Kivánatos, hogy ez a lelkesedés állandó legyen!

— Aradon, a „Hadjárat a békében“ igazolta azon várakozásokat, melyeket előadásának sikeréhez kötöttek. A nagyszámú közönség, mely a színházat csaknem egészen megtöltö, rég nem mulatott olyan jól vigjáték előadásán, mint ez este. A sikerben nem kis része volt a jó előadásnak is. Bács tábornokja és Sz.-Németh Hofmeistere folyvást derűtségben tartotta a közönséget. Hunyady Margit, Somogyi Károly, Szathmáry, Lénárdné és Kuthyné mind ügyesen játszottak s megérdemlik a dícséretet.

— Hazasság. K ö v e s i (Kornstein) Sarolta, a vidéki színészet egyik elsőrendű drámai szende színésznője, ki a színpályán oly szép sikereket aratott, ma, nov. 19-én tartja esküvőjét Bácsban Schönslein Márton, marosvásárhelyi jómódú polgárral. A boldog pár állandóan M.-Vásárhelyt fog lakni. Eljenek boldogan!

— Nagy-Szebenben, a magyar színészet fényes diadalokat aratott. Említettük már, hogy Nyéky János színtársulata oly pártfogásban részesült, a minőt rég idő óta egy magyar színtársulat sem tudott kivívni. A második bérlet, melyet előkelő urak csináltak, jobban sikerült mint az első. De bezeg a szászok megirigyelték a magyar színtársulat jó helyzetét s mindent elkövettek a polgármesternél, hogy a magyar színtársulatnak, az ott tartózkodási engedély meg ne hosszabbítás-sék. A mi meg is történt. Ennek elleneben, — mint leveleznők írja, — a magyar közönség, hogy némileg elégtételt adjon a színtársulatnak, az utóbbi előadások alkalmával, minden zugában megtöltö a színházat. Acs Irma jutalomjátéka is („Kösz Jutka“) nagyon szépen sikerült. Kileptekor szünni nem akaró tapssal fogadták, mely az előadás folyamán többször ismétlődött. A kapott tapsok érzéstelen játékaért meg is érdemelte a jutalmazott. — A társulat, a városból való elutazása alkalmából nagyszerű kitüntetésben részesült. — Több mint 300 magyar ember és 50 katonatiszt kísérte ki zenével a társulatot a vasúti indóházhoz, hol kedélyes mulatozás közben a legszebb magyar nótákat hozta a zenekar. S mikor a vonat elindult, a zenészek rázendítették a Rákóczy-indulót, melynek hangjai mellett, kalapok, s kendők lobogtatása között robogott ki a vonat a pályaudvarból, magával vevé a társulatot, a „mielőbbi viszontlátásig.“ Egyuttal megemlítjük, hogy Nagy-Szebenben a következők voltak a közönség kedvencei: Tolnainé Hermin, Acs Irma, Nyékiné, Benkő Jolán, Püspöki Anna, Nyéki, Zoltán Gyula, Láng József, Sebők Lajos, Besenyey Lajos és Dező Antal. — A társulat jelenleg Sepsiszt.-Györgyön működik.

— Halálozás. Bácskai Györgyöt, a kassai színtársulat tagját, szomorú csapás érte. Neje született Glézer Jozefin, 16 havi súlyos betegség után, nov. 14-én Keszthelyen, 33 éves korában elhunyt. Bácskainé legutóbb Bogyó színtársulatának volt tagja; betegsége meghülésből származott. Utóbbi hónapokban szülei házában feküdt Keszthelyen s itt érte el a halál is. Nyugodjék békében!

— A szegedi új színház elnyeréseért, — mint értesülünk, — Feleki Miklós és neje, ugyszintén Szigeti Imre nejjével együtt, már megtették a kellő lépéseket. A győztes-pár e kettő közül, jövő év október 1-én lépne ki a budapesti nemzeti színház kötelékéből.

— Még egy harmadik esküvő. A vidéki színészet drámai szende színésznője, — mintha csak összebeszéltek volna, — egymásután sietnek fölvenni Hymen rózsalánczait. A fentebb említett két szende színésznőn kívül, most még egy harmadik szende színésznő esküvőjéről értesülünk. Ez V a r r a Emilia, az aradi színház volt tagja, ki mult szombaton esküdött örök hűségét V a d o v s z k y Gusztáv aradi kereskedőnek.

— Szegeden, Zajonghy Elemér fölépítéval a „Kékszakállu herceg“ operette került színpadra. A közönség Zajonghy hangja és játéka iránt, tapsokban és kihívásokban nyilvánította tetszését. Krecsányi Sarolta (Boulette), Makó (Bobec) nagy teljesítés mellett játszottak. Tiszai Popolánija, szintén dícséretet érdemel. Litzenmayer Szidi izléses öltözékei, ügyes játéka és éneke elismerendők, valamint az is, hogy a kékszakállu herceg „elhalt feleségei“ a társulat jobbjai által személyesítették. T. i. Aradi Emilia, Litzenmayer Poldi, Bodrogi Lina, Réthy Laura és Czeez Katinka által. — A Litzenmayer-nővérek Szegeden is a közönség kedvencei, ezek igazán universalis zenik; táncolnak, játszanak, énekelnek és mindent kiváló ügyességgel teszik. — Réthy Laura másodikénekesnő jutalomjátékául „Ig-mándi kispap“ adatott. Ez esten a jutalmazott élénk tüntetésben részesült. Három gyönyörű, selyem szalagokkal ellátott koszorút kapott, ezenkívül több apró virágcsokor hullott lábaihoz s a közönség körében eszközölt gyűjtés eredményeül 200 frtot nyújtottak át neki. Esztike halás szerepét tapsok közt játszta végig.

— A temesvári új színházat december 9-én fogják megnyitni, Kiss József „Prolog“-jával. Ezt követi egy magyar vigjáték-előadás, melyben Mannsberger Jakab aradi színtársulatának tagjai fognak fellépni, végül pedig német előadás lesz. Virágvasárnapig német előadások tartanak az új színházban; apriltól kezdve pedig az aradi színtársulat fog benne működni.

— Kassán a lefolyt heten következő darabok kerültek színpadra: „Haramiák“ tragédia, „A szép juhász“ népszínmű, „Orpheus a pokolban“ operette, „Kis herceg“ operette, „Rozenkranz és Guldens-tern“ vigjáték, „A könyvtárnok“ vigjáték; tegnap szombaton pedig a „Csók“ vigjáték adatott.

— Nagybecskerekéről sürgönyzik, hogy az ottani színházban november 15-én este tűz ütött ki. Egy petroleum lámpának a színpadon történt feldűlése következtében támadt a tűz s rohamosan terjedt. A színház a tűz támadásakor z s u f o l á s i g t ö m v e v o l t, m i n d e n k i k i f e l é r o h a n t, s i g y a t o l a k o d á s b a n s z á m o s a n s u l y o s s é r ű l é s e k e t s z e n v e d t e k. A tűz a színházat egészen megrongálta.

— Miskolczon, mult csütörtökön adták „Boccaccio“-t, a czimszeropben Pajor Emiliával, ki szép énekével és eleven játékaival elragadta a közönséget. Mellette még Bácskai Julcsa tűnt ki Fiametta szerepében, kit a közönség szintén több ízben megtapsolt. — A miskolcziak nagyon meg vannak elégedve Lászy Vilmos szorgalmas társulatával, ezt bizonyítja a tömeges pártolás is. Leveleznők értesítése szerint, kiválóbb erői a társulatnak: Lászy, Boross Lajos, Gálós János, Fényesi Emil, Lauer Béla, Gyöngyi Izsó, Beczkói József és Verő György, ki egyszermind ügyes karmester is. A nők közül: Lászyne, Pajor Emilia, Bácskay Julcsa, Szabó Krisztina, G. Bussai Clarisse. A mellékszereplők közül, tehetségre valló alakítást mutattak be eddig: Somogyi Róza és Bereziné Erzsébet.

— A „Hameln patkányfogó“ című látványos színművet, Sággy és Dobó színiigazgatókon kívül, kik már szép sikerrel és zsufolt haz előtt előadták, újabban megrendelték: Miklósy Gyula színiigazgató Kecskeméten és Károlyi Lajos színiigazgató Szathmáron. Mind a két városban e hó második felében kerül színpadra.

— A szegedi színházért, — mint a „Pesti Hirlap“ írja, — Nagy Vinczén kívül, a kinek háta mögött hir szerint egy százkezü színházi üzletember áll, még a következők pályáznak: Feleki Miklós és Szigeti Imre, nemzeti színházi tagok, Krecsányi Ignác és Aradi Gerő színiigazgatók és Nagy Sándor a „Szeg. Hir.“ szerkesztője. Értesülésünk szerint legtöbb chancea van Feleki Miklósnak és Aradi Gerőnek.

— Brassóból írják nekünk, hogy a magyar színészet már a szászok közt is hódítani kezd. Különösen az operette előadásokat látogatják mind sürűbben, de megnézik a jó drámai előadásokat is. De kell is hogy pártolják Bényei színtársulatát a brassóiak, mert a napi költség 60—90 frt közt váltakozik, természetesen a gázi nélkül. Csupán a zene 20—25 frt egy estére. A színházban 48 frt egy hétre és a mi hallatlan, a rendőrség előadásokként 3 frt 45 krajczárt fizettet magának és 4 szabadjegyet követel elsőrendű helyre. A mi bizony rettenetes nagy adó! Hibás következménye ez, az igazgatói engedélyekben levő azon tág magyarázatu passzusnak: hogy az igazgató jövedelme egy részét tartozik jótékony célra adni. De hisz ily módon a szegény vidéki igazgató többet ad jótékony célra, mint akármely gróf. A mi mégis csak tura! — Nov. 9-én volt P.-Rott Mari jutalomjátéka, színpadra került „Dobó Katicza“. Telt házat, szép selyemszalagos koszorút és 4 darab Lajos-aranyat eredményezett Rott Marinak e jutalomjáték. —

Brassóból a társulat december elején megy Maros-Vásárhelyre, hol decz. 8-án lesz az első előadás.

— Nagy-Kanizsáról egy közleményt küldtek be hozzánk, melynek éle a „Zalai Közlöny“ — szerintük igazságtalan és rosszakaratu — színikritikusa ellen van irányozva, a ki a „Sárga csikó“-ban közelébb vendégképen fölépelt G. P. L. mükedvelő kisasszony éneke és játékaról állítólag rosszakaratu ir. Többek közt az mondatika a jelzett közleményben, hogy a „Z. K.“ uton-ut-félen csinálja a közvéleményt s a közönség meggyőződésének éppen az ellenkezőjét állítja stb. stb. A közleményt többen irták alá, kik czikkük végén azt kérdik tőlünk, mint színészeti szaklap-tól, hogy mit szólunk mindehhez? Hát csak azt, hogy mi az ottani viszonyokat nem ismerjük; a „Zalai Közlöny“ szerkesztője, illetve kritikusa, kétségkívül tudja mit, miért tesz; ez úgy teljesen az ő h a z i ü g y ű k, melybe beleavatkozni nem tartjuk magunkat illetékesnek. Mi nem szoktuk fujni azt, ami minket nem éget.

— Uj-Pesten, a Ligethy-Gaál-Jány-féle színtársulat, az igazgatók egyenetlensége miatt felbomlott s most a tagok a legnagyobb nyomorban sülködnek.

— Lengyeltötiből (Somogy megye) írják lapunknak, hogy az oda közel fekvő Boglár községben, valami Lőrinczi Sándor, ki aligha nem, a színész-egyesületből kizárt Haray Sándor lehet, a napokban harmadmagával színielőadást tartott, s a hirdett nagyszerű előadástól a közönség utálattal fordult el. Csoda-e aztán, — jegyzi meg leveleznők, — ha vidéki színészetünk sülvedéséről beszélnek, mikor az ilyen Lőrinczi-féle emberek, nem átálják harmadmagukkal a színészet palástja alatt a jóhiszemű közönséget kizsákmányolni. Az ilyeneknek nem daltársulati engedély, hanem utilapu való, mivel ezek, nyomorult üzelmeikkel aláássák a magyar színészet tekintélyét.

— Állomás változtatások. Hegyi Gyula színtársulata Békéscsaba Oszlédre, Nyéki János Nagy-Szebeuből Sepsiszent-Györgyre, Szigeti Geza Mindszentről Tót-Komlóra tették át e napokban állomásaikat.

— Vidéki és külföldi hirrovataink terjedelmessége folytán, mai számunkból, több önálló czikket kénytelenek voltunk kihagyni.

Külföldi hírek.

+ „Rip von Winkle“ Planquette új operettejének szövege nem új. Már a harminczes években gyakran előadták az akkori West-London-Theatreban. A kisérteties, nyers jelenetek hatásán alapuló operettének első felvonása 1763-ban Hollandiában játszik. Rip von Winkle iszákos fiú, aki odaigéri üdvösségét a hegy szellemének egy üveg pálinkáért. A hegyi manó mély álomba ringatja Ripet, melyből csak 20 év után ébred fel. Mikor felébred, (kezdődik a második felvonás) vén ember letétre Hollandia politikai és társadalmi viszonyait változatokban fel nem ismeri, de mégis boldoggá teszi az a körülmény, hogy zsembe ne-jét új férje, a keresmáros naponként elnaspá-golja. Csecsemő fiából délezej ifju s boldog vő-legény lett, s ez ki is békíti az öreget a változott korrall járó viszontagságokkal. Ez a darab csekélye, melyet szerzője John Kerr, Washington Irving könyvének egy epizódja nyomán dolgozott fel.

+ Botrány a bordeauxi színházban. Ugy látszik, hogy Sarah Bernhardt hőbortjait utánozni akarja nővére Jeanne, aki a minap Bordeaux-ban először lépett föl „Dora“ czimszeropben. A nézőtér zsufolásig megtelt. Az első felvonás véget ért, de a közönség nem tapsolt. Kezdődött volna a 2-ik felvonás: keresik Dorát, niucs sehöl. Jeanne Bernhardt haza ment, atólközödött és kikocsizott. Éjjelkor tért csak vissza lakására. Az igazgató természetesen kért a közönségtől, hogy nem folytathatja az előadást, és mindenkinek rendelkezésére bocsátotta pénzét, pedig a bevétel 2200 frankra rugott.

+ „Üdvöske“ a templomban. Párisban, hol most készülnek az „Üdvöske“ ötszázadik előadására, valóságos „Mascotte“ mania uralkodik. (Mascotte a darabnak francia czime.) Kalapokat, botokat, zsebkendőket, illatszereket stb. neveztek el róla. Arról azonban szerzője bizonyosan nem álmodott, hogy templomi zenét is csinálnak belőle. Nem rég volt ugyanis Montbazan kisasszony esküvője egy francia fiatal vívómesterrel, a colombiéri templomban. A kisasszony a „Buffes Parisiens“ színház kedvelt művésznője, aki Mascotte szerepét megalkotta. Az esküvői szertartás után, midőn a nászvendégek a fiatal pár körül tolongtak, hogy neki szerencsekívánataikat tolmácsolják, az orgonán felhangzott Pippo dala az „Üdvöske-ről.“ A művésznő ez kétségen kívül igen kellemesen lepte meg, de talán kevésbé épült rajta az ajátos közönség és a lelkes.

+ **Az orosz magán-színházak igazgatóit oly rendszabály fenyegeti a kormány részéről, melynek sokan közülök nem lesznek képesek megfelelni.** Arról van ugyanis szó, hogy a színházi személyzet fizetésének biztosítására, minden színház-igazgató köteles legyen a rendőrségnél 20,000 rubelt deponálni, mert gyakori az eset, hogy a színészek még bírói úton sem képesek az igazgatóktól behajtani szerződésileg biztosított fizetéseiket.

+ **Boldog színházigazgató.** A párisi „Chatelet”-színház igazgatója 855 előadás alatt 5 596.753 frank 25 centime bevételt ért el. három darabbal: az „Ördög pilulái”-val, „Sztrogoff Mihály”-lyal és „Ezerég éj”-jel. Legtöbbet jövedelmezett „Sztrogoff Mihály”, közel három milliót, legtöbb előadást is ért: 386-ot. Második helyen áll az „Ezerég éj”, harmadik az „Ördög pilulái.”

+ **Egy színházigazgató lelelkijelentése.** Taxis egyik színházában előadás alkalmával tűz ütött ki a színpadon. Nehogy panique álljon be, a színházigazgató a lámpák elé lépett s következőket mondta: „Uraim és hölgyeim, mi önök számára meglepetést készítünk. Egy nagy kázan vizski-puncesal, készten van, néhány percz mulva fel fogják szolgálni a pinczerek az alsó c-arnokban, hogy mindenkinek, aki megkívánja, jusson belőle.” Néhány percz mulva a színház kiürült, a nélkül, hogy életveszélyes tolokodás keletkezett volna.

+ **Egy színésznő hiúsága.** A bécsi „Stadttheater”-ben néhány napi halasztást szenvedett Schönthan „Der Schwabenstreich” című új vígjátékának előadása. Tyolt asszony ugyanis vonakodott a darabban előforduló idősebb nő szerepét eljátszani. Az igazgatóság ennek következtében azt az engedményt akarta tenni a művésznőnek, hogy szerepe mellé a színpadra oda nyomják: „második felesége”, ez ellen azonban a szerző tiltakozott és így most Bergné fogja az idősebb nőt játszani.

+ **Patti Adelina végrendeletébe** volt alkalma betekinteni a „Gil Blas” egyik munkatársának. E szerint a diva végakarata az, hogy angolországi kastélyának parkjában temessék el, és sirja fölé nagy madárházat építsenek, a melyben sok fülemile csatogtassa énekét.

+ **A leMBERGIEK** saját színházuk ellen számos aláírással ellátott kérvényt készülnék a tartománygyűléshez intézni, melyben azt kérik, hogy a tartománygyűlés vonja meg Milaszewski igazgatótól az évi 24,000 forintnyi országos segítyt, mert a színház művészi tekintetben a jelenlegi igazgató alatt nagyon hanyatlott.

+ **A prágai német színházat,** melyet tűzbiztossági tekintetből tökéletesen átalakítottak, közelebbről ünneppélyesen megnyitják. Az opera „Lahore királyá”-t, a dráma „Faust” második részét fogja színpadra hozni.

+ **Színházigazgató mint fogorvos.** Mily kétségbeesett eszközöz folyomodnak mai napság a színházigazgatók, hogy közönséget fogjanak az előadásokhoz, bizonyítja az az eset, mely a napokban Berlin közelében történt. Óriási falragaszok hirdették a színi előadást, utóirat gyanánt pedig szó szerint ez volt olvasható a színlapon: „Azok a t. cz. uraságok, a kik első helyre szóló jegyet váltanak, holnap délelőtt 11 és 1 óra között díjmentesen vehetik igénybe fogorvosi tanácsomat. Csekély fölülfizetés mellett pedig fogukat huzathatják, vagy plombirozathatják. A. S. színházigazgató és hajdani fogművész.”

+ **Schiller „Tell Vilmos”-át** a bajor király rendeletére Münchenben egészen új kiállítással fogják színpadra hozni, mely hírszerint fölülmul mindent, amit színpadi kiállítás dolgában eddig bárhol nyújtottak. A király megbízásából Schogerer festész a nyáron Svájcban járt és vázlatokat készített azokról a tájakról, melyek a darabban előfordulnak és e vázlatok után készülnek az új, fényes díszletek.

+ **Sajáságos szerkezetű függőnyt** kap a stettini városi színház. A függőny két részből, egy alsóból és egy felsőből áll, melyek akként vannak lánczokkal egybefűzve, hogy az alsó függőny leereszkedik, míg a felső függőny fölemelkedik és megfordítva. Ezáltal a függőny fél annyi idő alatt zárul be és nyílik szét, mint ha egy darabból volna és azonkívül a függőny két része egymást ellensúlyozván könnyebben kezelhető. Sulya mintegy 60 mázsa.

+ **A 81 éves Bauernfeld** új vígjátékot dolgozik, mely már a harmadik felvonásig elkészült. Címe: „Kalandor herceg” és Liegnitz hercegnének bolondos kalandjait tárgyalja, ki a XVI. században élt. A darab valószínűleg a tél folyamán a bécsi „Stadttheater”-ben fog színpadra kerülni.

+ **Külföldi rövid hírek.** — Fürst János, a hajdani híres népénekes, később kedvelt német színész, legutóbb pedig színházigazgató és színháztulajdonos, a múlt hóban Bécsben meghalt. — „Szi és kéz”, Lecocq 3 felvonásos új operetteje, a napokban került Párisban először színpadra, de csak közepes sikert aratott. — Montbars, a párisi „Palais Royal” színház közkedveltségű, kitűnő komikus, 35 éves korában hirtelen meghalt. Monthars születésére nézve magyar volt, családji neve Kalitovics Sándor. Nemrég örökölt kétszáz ezer frankot, most már ennek sem veheti hasznát. — Sarah Bernhardt a jövő tavasszal, is-

mét művészeti körntra indul, ha t. i. meg tud egyezni impresszáriójával; a kitől három hónapra, nem többet csak egy millió és hétszáz ezer frankot követel. — „Sztrogoff Mihály”, a napokban éri meg a párisi „Porte-Sain-Martin” színházban 450-dik előadását. — Kopenhágában még a jelen év folyamán megnyitják a pazar fényvel berendezett új színházat, melyet Dagmár dán királyi hercegnőről „Dagmár-színház”-nak neveztek el. — „A nap és hold” című operette előadását a puritán érzelmű berlini rendőrség, tekintettel a szöveg frívól voltára, nem engedélyezte. — A brünni színház művezetőjével a városi tanács dr. Frankl, a bécsi Stadt-Theater titkárat választotta, 300 forint havi fizetéssel. — Prágában országos költségen második német színházat akarnak építeni 800,000 frt költséggel. — Offenbach Pepita, a néhai zeneszerző leánya, jegyet váltott Prideford volt katonaszíntel, egy bretagnei régi család sarjával. — A „Furesa háboru”-t minap adták elő századszor az „An der Wien”-színházban Strauss személyes vezénylete mellett. Schaferné és Girardi mind a száz előadásban közreműködtek. — „Ha ez a függőny legördül, a közönség távozzék nyugodtan”. Ezt a felírást viseli a brünni színház vasfüggőnye, az ottani városi tanács legutóbbi határozata folytán. — A legnagyobb fizetés. A madridi színház négy évre szerződést kötött Mazini operatékessel. Mazini az idöre egy millió frankot kap s évenként csak hat hónapi szereplésre van kötelezve. A másik félét bárhol töltheti. — Szigligeti „Trónkereső”-je a bécsi Burg-színházban február elején kerül színpadra. A darabnak egyik főszerepét Wolter asszony fogja játszani. — Krakókban tegnapelőtt nyitották meg újra az ottani lengyel színházat, mely január 5. óta zárva volt. Színpad került Kraszewski „Régi mesé”-je. — A szász király a múlt évben magánpénztárából 200,000 márkával segélyezte a két udvari színházat.

Társulatok névsora.*)

XVI.

Gáspár Jenő színtársulatának névsora:

Nők: Tóth Anna népsz. énekesnő és szende, Orosz Kata anya, Lipeseiné Anna komikánő, Gáspárné Fani drámai hősnő, Feketéné Teréz, Ernyeiné, Fekete Ilka, Andrásfi Ella. — Férfiak: Gáspár Jenő jellem, hős, Korády Gyula szerelmes, Ernye József szeles gavallér, Fekete Ferencz apa, Cséki Gyula intrikus, Miskolczy Jenő népsz. énekes, Miskolczy Henrik komikus, Barna Béla, Nagy Andor, Nagy Béla.

XVII.

A brassó-marosvásárhelyi színtársulat névsora Bényei István igazgatása alatt:

Nők: Bényeiné-Harmath Emma népszínmű- és operette-énekesnő. Fábriannó-Rutkay Erzsébet

* Kérjük a színházigazgató urakat téli társulataik névsorának szives beküldésére, hogy mint rendszeren minden félévben, úgy most is közölhessük. Szerek.

— Beszéltem igazgatómmal, azt mondta, társulatához fogad s új állomásunkon már színpadra is léphetsz.

Oh Géza, nem is képzeled, mily jótékonyan hatnak szívemre vigasztaló szavaid. Végre tehát legforróbb vágyam beteljesül: színésznőleszek!

— És színészné, ha isten is úgy akarja.

— Tudom, kigyót-békát fognak rám kiáltani barátaim és ismerőseim, de én mindezeket túleszem magamat.

— Ugyan kinek nincsenek irigyei, ellenségei?

— Lásd, én régen színésznő lettem volna már, ha édes anyám engedi, de valahányszor említettem előtte szándékomat, ő rendszeren fenyegetődzéssel válaszolt. Pedig úgy szeretnék innen messze, fennszől, legalább megszabadulnék ellenségeimtől, megszabadulnék — anyámtól, ki oly szigorúan bánik velem, mint mostoha szokott anyátlau gyermekkel, pedig ő nekem édes anyám. . . . .

— Eh de se baj, — folytatta Maris, — kitörölvén szeméből a könnyeket, majd megsegít engem az isten!

Majd meglátod kedves Gézám, ha a színtársulat tagja leszek, milyen szorgalmasan fogok tanulni!

A szerelmespár tervezettségét léptek zaja szakította félbe. Maris azt hívén, hogy anyja jött haza, ijedten futott ki a szobából, s a konyhában egyet-mást rakogatott.

A hazaérkezett azonban nem Maris anyja, hanem Bonyhári Pista volt, ki azon kellemetlen hírrel lepte meg karátját, hogy igazgatójuk többek előtt kinyilvánította: miután az utóbbi napok alatt a jövedelem nagy mérvben esőként, ez okból képtelen a legközelebbi gage kifizetésére; egyszersmind határozottan kijelenté, ha a pártoláshány a közönség részéről meg nem szünik, kénytelen lesz a társulatot feloszlítani. annyival inkább, mert a kiindulásra szükséges összeget nem tudja előteremteni. Tehát kiki gondoskodjék magáról! — így végzé beszédét az igazgató, — mondá hangszulyozva B. Pista.

mészet. Csak úgy bomlottak utána a nyalka legények, de ő egyikre sem hederített. Seregesen tódultak házukba: az egyik fonóba, másik fosztókába hívta, hasztalan volt minden kérelem; ő megmaradt régi szándéka mellett, mivel a mint többször mondá: nem akar Ambrus Kata sorsára jutni, kit csábító ígéretekkel hetenként kétszer, háromszor a fonókába édesgettek, míg végre egy este nem tért onnan vissza, — megölte magát.

Maris e magartatásáért a legények boszúból „rátarti kisasszony”-nak nevezték el.

Másnap reggel, midőn a szomszédok között hire futott, hogy Katonáné színészeket fogadott házába; a rágalomnak, csipősnél csipősebb megjegyzéseknek vége-hossza nem volt. Nem telt bele két óra: ángyomasszony lánya közvetítésével már a harmadik utcában beszéltek, mi történt Katonáéknál.

Szegény Maris, nem is gyanítá, hány nyelv rágódik becsületén, miként igyekeznek ártatlanságát a sárba tiporni! . . .

Egy hónap óta időzik már a színtársulat F. város falai között, a színészek nem panaszkodhatnak, mert eléggé látogatott a színterem, szombat, vasárnapon pedig zsufolásig tömve van. No de van is ám jó világ! Thália papjai raugjukhoz méltóan esznek-isznak, mulatnak.

B. Pista és K. Géza collegáik példáját követve, könnyelmű életmódot folytattak, misem törődve a holnappal, rendszeren a hajnali három óra vetette őket haza.

Othon csakhamar megbarátkoztak a ház népével; koronkint egy-egy színházi jeggyel kedveskedtek Maris leányasszonynak, különösen mikor valami kiállítási darabot adtak elő.

E nem várt meglepetés Marisnak kimondhatlan örömet szerzett, s viszonzásul valahányszor tézstaneműt sütött, vagy turós haluskát főzött: nem mulasztotta el a tézusurfiakat is megkínálni belőle.

Kezdetben délutánonkint bebukkkantott hozzájuk, megkérdeznit mit játszanak ma, vagy ha nem volt kérdeznit valója, friss ivóvizet vitt nekik, s ilyenkor belemérvélvén a discussióba, ott felejtette ma-

drámái, anya és társalgási színész. Homokayné-Barna Mari vígjátéki anya és salonkomikáné. Keeskeméti Irma drámái és vígjátéki szende színész. Kovácsics Erzsébet segédkomikáné s kardaloknok. Láng Józsefné, Kocsosvsky Eszter segéd-szende és kardaloknok. Oroszi Völgyi Józsefné, Kocsis Eszter segéd-színész és kardaloknok, Pappné Rott Mari fiatal hősnő, dráma és vígjátéki szende. Püspökiné Szatmári Julia segéd-színész és kardaloknok. Sulinka Mariska segéd-színész és kardaloknok. Szabó Berta segéd-énekesnő és kardaloknok. Tóth Berta népszínmű és operette-énekesnő. — **Férfiak:** Bánáthy Ede segéd-színész és kardaloknok. Béneyi István igazgató, hős jellem és társalgási. Csikész László lyrail szerelmes. Egri Géza segéd-szerelmes és népszínmű-énekes. Homokai Lajos kardaloknok. Kadas Imre segéd-színész és kardaloknok. Kutasi Endre segéd-színész és kardaloknok. Klár József karmester. Láng József hőszelmes és jellem-színész. Lendvai Nándor jellemkomikus, esel-szövő és kardaloknok. Német János operette-tenor és népszínmű-énekes. Oroszi-Völgyi József apaszínész. Papp István pénztárnok. Püspöki Imre kedélyes-apa, komikus és operette-buffó. Sárdy (Mihályi) Károly hősapa és jellem-színész. Szép József népszínmű-énekes. Szilágyi Béla társalgási, salonkomikus és operette-énekes (bass-buffó). Turcsányi Lajos sugó. Virágháti Lajos szertárnok két segéddel és 25 zenész.

Szintársulatok állomáshelyei.

Aradi Gerő Szeged. — Balogh Alajos Szigetvár. — Béneyi István Brassó. — Bogoy Alajos Pécs. — Balassa Károly Besztercebánya. — Bánfalvy Béla Szekszárd. — Csóka Sándor Kassa. — Gerőfy Andor Szabadka. — Gáspár Jenő Sarkad. — Hegyi Gyula Cegléd. — Hubay Gusztáv Lippa. — Homokay László Tasnád. — — Jakab Lajos Székesfehérvár. — Károlyi Lajos Szatmár. — Kárpáthy György Nagy-Harsány. — Krecsányi Ignác Debreczen. — Köszegi Endre Szentes. — Lászy Vilmos Miskolc. — — Miklós Gyula Keeskemét. — — Mándoki Béla Győr. — — Mártonfi Pál Kapuvár. — Mannsberger Jakab Arad. — Nyéki János Szepsz-szt.-György. — Polgár Gyula Nyitra. — Szegedi Mihály O-Besse. — Szeles József H. M. Vásárhely. — Saghly és Dobó Eperjes. — Sztupa Andor Torda. — Szigeti Géza Tót-Komlós. — Tóth Béla Nagy-Kanizsa. — Váradi Ferenc Szász-Régen. — Völgyi György Baja.

Megbízások tára.

Kerestünk:

Elsőrendű nagy színházhoz sugót. **Nyéki János** színigazgatóhoz. Sepsz-szent-Györgyre egy hős és jellem-színész, ki egyszersmind jó drámái rendező is. A hely azonnal elfoglalható. **Közérendű** társulathoz: operette coloratur énekesnőt, drámai szendét, hőst és szerelmezt. **Mártonfi Pál** színigazgatóhoz: egy másod-énekesnőt, két segéd-színésznőt, jellem-színészt, a ki jó rendező is. — **Szigeti Jenő** daltársulatához Nemes-Militicsre: két karnót, segéd-színésznőt és két kardaloknokot.

Hirneves látványos új színmű!

A hamelni patkányfogó.

Régényes, látványos új színmű dalokkal, 3 felvonásban 8 képpel. Irta: Dr. Braun Gusztáv, zenéjét szerző: Hübnér-Trams. Fordították: Tátray Gyula és Báthory R. Mihály.

I. kép: Singuf Hunold, a vándor dalnok. II. kép: Rabláncz vagy 100 tallér. III. kép: Bor. dal és szerelem. IV. kép: A patkányok nagy ura. V. kép: Hameln város kupaktanácsa. VI. kép: A haragos hegy torka. VII. kép: A gyász- és az örömmajja. VIII. kép: A gyermekek világa. (Apotheosis.)

Eperjesen, Saghly és Dobó szintársulatánál, nov. 2-án adatott zajos tetszés között.

Eladó szindarabok.

Farsangi iskola vigj. 2 frt. Stern Izsák életkép 2 frt. Egy férj vétké vigj. 1 frt 50 kr. Egy nő vétké dráma 1 frt 50 kr. Két árva dráma 2 frt 50 kr. A kremonai hegedős dráma 1 frt 50 kr. Ó bolond bohózat 1 frt 20 kr. Ferreol dráma 2 frt. A jó barátok színmű 1 frt 50 kr. Egyetlen leány minden szereppel 2 frt. Deborah dráma 1 frt 50 kr. A gyűlölet dráma 1 frt 50 kr. Toldi Miklós vigj. 1 frt 50 kr. Stúart Mária dráma 2 frt. Leconteur Adrien dráma 2 frt. Vádlott és ügyvéde dráma 1 frt 50 kr. Töközölő tündér rege 1 frt 50 kr. Szerencse gyermeke színmű 1 frt 50 kr. Julius Caesar tragédia 2 frt. O azok a férfiak vigj. 2 frt 50 kr. Böregér sugókönyv 3 frt. A nagyon szép

asszony vigj. 2 frt. **Operettek:** A saragossai fecsegők sugókönyv és partitúra 15 frt. A szerelmi varázsital sugókönyv és partitúra 10 frt. Tulipán szigete vagy XXII-ik Cactus sugókönyv és partitúra 10 frt. Fortunio bájdala sugókönyv és partitúra, összes zenestimmekkel 12 frt.

Megrendelhetők lapuk kiadóhivatalában egyenként és összesen is.

Görögütz

bármely színüből, teljesen szag-talan, hónapokig állandó, és nagyon gazdaságos szaporaságú, kapható **A r a d o b, R o w s n y a j M á t y á s** gyógyszerésznél. Egy kiló 2 frt 50 kr. 2 kiló 4 frt 50 kr. 4 1/2 kiló 9 frt 50 kr. A megrendelő színigazgató uraknak gondosan ládácskába pakolva, utánvétellel, vagy az illető összeg előre beutalványozása mellett, b e r m e n t e küldetik a megrendelt mennyiség.

H I R D E T É S.

A legjobb szivarka-papiros.

LE HOUBLON

Francia gyártmány.

Utánzástól őrizkedjenek.

E papiros csak akkor valódi, ha minden egyes lapja „Le Houblon” bélyeget viseli és minden egyes füzetke az alantí védjeggyel és aláírással el van látva.

Cawley & Henry
Prop^{re} du Brevet

CAWLEY & HENRY, al einige Fabrikanten, PARIS
Seuls Fabricants brevetés des Marques :

PAPIER ANANAS LE **DRAPEAU NATIONAL**
Couleur Malt Blanc ou Malt
Qualité supérieure Aux Armes de chaque Pays

Scharf F. János gyorsajtónyomása Kassán.

gát. Látván, hogy a színész urak szívesen, barátságosan társalognak vele, később úgyszólván náluk lakott, a miért szigorú anyjától többször pirongatást is kelle túrnie. De ő ezzel nem törődött

Természetesen, az ily gyakori látogatásoknál a színész urak részéről az ölelgetések és kétértelmű szólás módok sem maradhattak el; mindezek dacára azonban Maris mégis vonzódtott hozzájuk.

Az örökké vidám leánya, főzés vagy munka közben a szebbnél szebb népdalokat hallatta, melyek valóban a nép ajkáról szedett drága gyöngyök valának. De kivált a „Ha tudnád, hogy szeretlek” kezdetű népdalt oly mély érzéssel dalolta, melyért akármelyik elsőrendű énekesnőt megtapsolnák; — élvezet volt hallgatni.

Napok multával Katonáné nagy változást vón észre leánya kedélyállapotán. Búskomorság szállta meg az ifju leány vidám kedélyét. Szótlanul végezte teendőit; délutánonként leült a tulipántos ládára s ott fejét kezére hajtva, órák hosszáig elmélázott, aggodalmas tekintettel pillantván a jövőbe. A népdalok hangoztatása ritkábbak lettek, s ha mély bánatának szabad folyást kívánt engedni, akkor vagy könnyekre fakadt, vagy oly keserves nótákat dalolt, melyek még a legkeményebb szívű embert is meghatották volna. S ez így tartott már napok óta.

Anyja minden eszközt felhasznált a komor felhők eloszlatására; törekvése célra nem vezetett, leányát nem bírhatta vallomásra.

Ha kissé kutatók a dolgot, kétségkívül etaláljuk Maris bánatának okát, főképp ha fontolóra vesszük, hogy K. Géza csinos fiatal ember, és hogy nemcsak a világot jelző deszkákon játsza szakmájába vágó szerepeit, hanem még az életben is, a mennyiben borzasztó szerelmes természettel bír. Így tehát legkevésbé csodálkozhatunk azon, ha gyulekony szíve Maris leányasszony iránt lángra lobbant s édeskés beszédevel ügyesen szőtt hálójába kerítette. . . .

Kövesdi Géza szerelme most az egyszer nem hirtelen fellobbanó szalmaláng volt, hanem valóban komoly. Napról-napra kedvesebb, szeretetreméltóbbnak tűnt föl előtte Katonáné asszony leánya, s olykor magános óráiban többször mondogatá: „talán

mégis boldog lehetnék vele, — hisz a szerelem, a boldogság koronája!”

Egy verőfényes vasárnap délután, Géza egyedül ült szobájában, az nap este játszandó szerepét olvasgatva, a midőn halk kopogtatás után az ajtó megnyílik s Maris lép be a szobába.

— Engedelmet kérek a háborgatásért, — szólt a belépő, — de miután édes anyám nincs itthon, gondoltam, megragadom a kedvező alkalmat, öntől némi felvilágosítást kérni bizonyos ügyben.

Géza elébe sietett, karsu derekát átkarolva, leültette maga mellé a székre.

— Minő ügyben? Talán szerelmi ügyünkben?

Maris egész testében remegett; arcán látható volt, mily erős tasát vív a bensőjében harezra kelt érzelmekkel, szíve oly hangosan dobogott, hogy majd kiugrott rejtékéből. Erőtlennek érezte magát érzelmei legyőzésére, mert megszólalt a szív, feltámadt kebelében egy ismeretlen, magasztos érzelem. . . Végre megindulását némileg leküzdve, lázasan megragadta Géza kezét.

— Bocsásson meg kételkedésemért, — kezdé remegő hangon, — de a minapi nyilatkozata után elhatározám, még egyszer megkérdezni, ha vajjon őszinte szívből mondotta-e, hogy engem szeret? . . .

Már ugyan hogyné szeretném, — válaszolá Géza, — úgy szeretem, hogy ki nem mondhatom! — s ennek bebizonyítására egy forró csókot nyomott rózsapapiros ajkára.

— Az igaz, szegény mesterember leánya vagyok, de azt mondhatom önnek: becsületelem oly tiszta, mint az égből alászálló hópehely s ha csak azért beszél velem olyan szépen, hogy engem elcsábítson, meggyalázzon, megbecstelenítsen, úgy jobb lesz, ha nem is szólunk többé egymáshoz. . . . Mondja, mi a szándéka? — kérdé kis szünet után.

— Szándékom tiszta; im fogadd eskümet, kedves angyalom, hogy nőmmé teszlek s kivüldé euukit sem fogok szeretni.

— Jól van Géza, én hiszek neked. Hát azon ügyben mit végeztél?